

ТАЊА КРАГУЈЕВИЋ, *ТРН О СВИЛИ: ИЗАБРАНЕ ПЕСМЕ*

Збирка изабраних песама Тање Крагујевић, добитнице Награде Десанка Максимовић за 2015. годину, *Трн о свили* (у издању Задужбине „Десанка Максимовић“ и Народне библиотеке Србије), јесте двадесет прва књига у колекцији „Награда Десанка Максимовић“.

Ова збирка се симболично, а можда и по деловању Црњанскијевог „комедијанта случаја“, појављује тачно пола века пошто је Тања Крагујевић 1966. године објавила своју прву књигу песама, *Вратио се Волођа*. Овај јубилеј песникиња је, дакле, обележила збирком коју је (за разлику од претходних издања њених изабраних песама) сама склопила и приредила. Поред поезије, Тања Крагујевић пише и књижевноисторијске студије, есеје о домаћим и страним песницима. Приређивач је више књига наших песника, а учествовала је, у сарадњи са преводиоцима, у препеву поезије низа словеначких песника, као и поезије Марине Цветајеве. Бави се и уредничком и издавачком делатношћу.

Ипак, целокупно стваралаштво Тање Крагујевић зорно сведочи да је она – пре свега и у свему – песник. И то од онајбољих. Томе сведочимо и читајући *Трн о свили*, књигу у којој тематско-мотивску мапу лирског израза Тање Крагујевић можемо пратити по разним траговима. Хронолошки, од књиге *Вратио се Волођа* до књиге *Од светлости, од прашине*. Мотивски, од носталгичних слика растајања, путовања и повратка до егзистенцијалних промишљања добра и зла, страха и наде, живота и смрти. Поетички, од лирског исповедања младалачких жеља, нада и разочарања до зрелих опажања наизглед неутралног посматрача, а уствари дубоко емотивног и искуствено промишљеног сведока људског постојања и нестајања.

Књига *Трн о свили* представља заокружено и целовито дело. То је лирски роман који отпочиње завичајним немирима младости у малом граду; наставља се узбудљивим играма ока које види радост у призорима бола, али и слутњу патње у призорима среће (јер, вели песникиња, „оштар је вид памћења“); стишава се питањем о смислу песничког дела и дилеми о томе да ли је онај који поезијом живи пропустио сам живот (пита се песникиња: „Шта смо претрчали док трчали смо испод крошњи“); окончава се сликом гробара као последњег убице, гласника смрти који уместо косе, сасвим у складу са савременим асимболизованим и деилузионисаним добом, држи ашов, „свету алатку“.

Могућност да сама приреди издање својих изабраних песама Тања Крагујевић је искористила, наравно, на песнички начин. Показала је да је поезија и позвање и један од најдостојанственијих начина да се опстане; да је поезија и симбол и слика саме реалности; да је поезија и радост твораштва и свакодневна брига за дело. Најзад, да је поезија и исконски крик и префињена занатска вештина. Све то у себи сажела је Тања Крагујевић и све то стало је у пола века њеног певања – узбудљиве и страсне авантуре речи.